

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού Αγίων
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738 email: agioi.apostoloi@gmail.com

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΟΙ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2016. ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

Ιακώβου μεγαλομάρτυρος Του Πέρσου
Έτος 9^ο Τεύχος 411

Λόγος περί ακτημοσύνης και μοναχικής αποταγής

(Αγίου Βασιλείου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας του Μεγάλου)

Ο φιλόανθρωπος Θεός, που φροντίζει για την σωτηρία μας, όρισε για τους ανθρώπους δύο τρόπους ζωής, την συζυγία και την παρθενία. Ωστε όποιος δεν μπορεί να υπομείνη το άθλημα της παρθενίας, να έρθει σε κοινωνία γάμου με γυναίκα, γνωρίζοντας ότι θα ζητηθεί λόγος για την σωφροσύνη, τον αγιασμό και την ομοίωσή του με τους αγίους εκείνους που είχαν σύζυγο και ετεκνοτρόφησαν. Τοιούτος ήταν στην Παλαιά Διαθήκη ο Αβραάμ, το μέγα καύχημα του οποίου ήταν ότι προτίμησε τον Θεόν και εδέχθη να θυσιάσει τον μονογενή υιόν του χωρίς οίκτον. Είχε δε και τις θύρες της σκηνής του ανοικτές, έτοιμος να δεχθεί αυτούς που επρόκειτο να φιλοξενηθούν. Δεν ήκουσε το «πώλησόν σου τα υπάρχοντα και δος τοις πτωχοίς».

Ακόμη μεγαλυτέραν αρετήν επέδειξεν ο Ιώβ και άλλοι πολλοί, όπως ο Δαβίδ και ο Σαμουήλ. Στην Καινή Διαθήκη τοιούτοι υπήρξαν ο Πέτρος και οι άλλοι Απόστολοι. Θα ζητηθούν λοιπόν από κάθε άνθρωπον οι καρποί της προς τον Θεόν και τον πλησίον αγάπης και θα τιμωρηθεί όποιος παραβεί αυτές ή κάποιες από τις άλλες εντολές. Αυτό δηλώνει και ο Κύριος στα Ευαγγέλια λέγοντας: «Ο αγαπών πατέρα ή μητέρα υπέρ εμέ ουκ έστι μου άξιος», και «ος ου μισεί τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού και την γυναίκα και τα τέκνα, έτι δε και την εαυτού ψυχήν, ου δύναται μου είναι μαθητής».

Αραγε το σκέπτεσαι, ότι και στους εγγάμους απευθύνονται τα Ευαγγέλια; Ιδού, σου έγινε σαφές ότι η υπακοή στο Ευαγγέλιον θα ζητηθεί από όλους τους ανθρώπους, μοναχούς και εγγάμους. Διότι θα είναι αρκετή, γί' αυτόν που ήλθε σε γάμου κοινωνίαν, η παραχώρησις της ακρατείας και της επιθυμίας και

συνουσίας προς το θήλυ. Όλα τα άλλα που αναφέρουν οι εντολές, έχουν νομοθετηθεί για όλους και δεν είναι ακίνδυνα για τους παραβάτες. Διότι όταν ο Χριστός ευηγγελίζετο τις εντολές του Πατρός, απηυθύνετο προς αυτούς που ζουν στον κόσμο. Και κάποτε που συνέβη να ερωτηθεί ιδιαιτέρως από τους μαθητάς του, τους διαβεβαίωσε λέγοντας: «Α δε υμίν λέγω, πάσι λέγω (σε όλους)».

Μην επαναπαυθείς λοιπόν εσύ, που προτίμησες τον γάμον, σαν να έχεις δικαίωμα να ζήσεις με τρόπον κοσμικόν. Οφείλεις να καταβάλεις περισσότερους κόπους και προσοχήν για να επιτύχεις την σωτηρίαν, αφού εξέλεξες να ζεις μέσα στις παγίδες και στο βασίλειον των δυνάμεων της αποστασίας και έχεις εμπρός στα μάτια σου τους ερεθισμούς των αμαρτιών και διεγείρεις όλες σου τις αισθήσεις νύκτα και ημέρα προς την επιθυμίαν αυτών. Γνώριζε λοιπόν ότι δεν θα αποφύγεις την πάλη προς τον αποστάτην, ούτε θα ημπορέσεις να τον νικήσεις χωρίς να κοπιάσεις πολύ για την τήρηση των ευαγγελικών εντολών. Διότι πώς θα αρνηθείς την μάχη προς τον εχθρόν, ενώ ζεις μέσα στο σκάμμα της μάχης; Και αυτό είναι ολόκληρος η γη, στην οποία ο εχθρός, όπως διδασκόμεθα από το βιβλίον του Ιώβ, περιφέρεται και περιπατεί ως λυσσασμένος σκύλος, αναζητώντας ποίον να καταπιεί. Εάν λοιπόν αρνείσαι την μάχη προς τον ανταγωνιστήν, να μεταβείς σε άλλον κόσμον, όπου αυτός δεν υπάρχει. Εάν όμως τούτο είναι αδύνατον, σπεύσε να μάθεις πώς να αγωνίζεσαι εναντίον του, διδασκόμενος την τέχνη της πάλης από τις Γραφές, ώστε να μην ηττηθείς από αυτόν εξ αγνοίας, και παραδοθείς στο αιώνιον πυρ.

Και αυτά μεν ελέχθησαν προς τους εγγάμους, εκείνους που δεν έχουν αγωνιστικόν φρόνημα και αμελούν όσον αφορά στην τήρηση των εντολών του Χριστού. Συ όμως, ο εραστής του ουρανίου πολιτεύματος και πραγματευτής της αγγελικής διαγωγής, συ που επιθυμείς να γίνεις συστρατιώτης των αγίων μαθητών του Χριστού, τόνωσε τον εαυτόν σου προς υπομονήν των θλίψεων και πρόσελθε ανδρείως στην σύγκλητο των μοναχών. Στην αρχή της αποταγής σου να φερθείς με γενναιότητα ώστε να μην παρασυρθείς από την σφοδρά συμπάθεια προς τους κατά σάρκα συγγενείς, ενισχυόμενος από το ότι θα ανταλλάξεις τα θνητά με τα αθάνατα. Και όταν εγκαταλείπεις τα πράγματα που σου ανήκαν, να είσαι άκαμπτος και βέβαιος ότι τα αποστέλλεις στους ουρανούς, αφού με το να τα αποκρύπτεις στους κόλπους των πτωχών, τα ευρίσκεις πολύ επηυξημένα κοντά στον Θεόν. Όσον αφορά στην ιδική μου ζωήν, και εγώ εδαπάνησα πολύν χρόνον στην ματαιότητα και ηφάνισα όλην σχεδόν την νεότητά μου στην ματαιοπονία, στην αδιάκοπο δηλαδή μέριμνα με την πρόσληψη των μαθημάτων της «υπό του Θεού μωρανθείσης σοφίας». Όταν όμως κάποτε, σαν να εξύπνησα από βαθύν ύπνον, έστρεψα την προσοχή μου προς το θαυμαστόν φως της αληθείας του Ευαγγελίου και συγχρόνως κατενόησα το άχρηστον «της σοφίας των αρχόντων του αιώνος τούτου των καταργουμένων», εθρήνησα πολύ για την ελεεινήν μου ζωή και παρακαλούσα να μου δοθεί χειραγωγή για να εισαχθώ στα δόγματα της ευσεβείας. Και μάλιστα πριν από όλα, εφρόντισα να διορθώσω κάπως το ήθος μου, το οποίον από την μακροχρόνιο

συναναστροφή μου με τους φαύλους είχε διαστραφεί. Διαβάζοντας λοιπόν το Ευαγγέλιον, είδα εκεί ότι το μεγαλύτερον εφόδιο προς τελείωσιν είναι η πώλησις των υπάρχοντων και η διάθεσις των προς τους πτωχούς αδελφούς, και γενικώς η αμεριμνησία για την ζωή αυτήν και το να μην επιστρέφει η ψυχή προς καμμίαν συμπάθεια προς τα παρόντα.

Πράγματι, αυτός που κατέχεται από την σφοδράν επιθυμία να ακολουθήσει τον Χριστόν, δεν ημπορεί πλέον να επιστρέψει σε κανένα από τα εγκόσμια ούτε στην αγάπη των γονέων ή των οικείων. Όταν αυτή αντιτίθεται στα προστάγματα του Κυρίου - τότε έχει θέση και το «ει τις έρχεται προς με και ου μισεί τον πατέρα αυτού και την μητέρα» και τα λοιπά. Ούτε να υποχωρήσει στον ανθρώπινον φόβον, όταν πρόκειται για το συμφέρον της ψυχής, πράγμα που κατόρθωσαν οι άγιοι, ούτε να δειλιάσει από τον χλευασμόν των καλών έργων εκ μέρους των εκτός της Εκκλησίας, ώστε να νικηθεί από την περιφρόνησή των. Εάν όμως θέλει να γνωρίσει ακριβέστερα και σαφέστερα το σθένος και τον πόθον αυτών που ακολουθούν τον Κύριον, ας ενθυμηθεί τον Απόστολον, ο οποίος αναφερόμενος στον εαυτόν του και προς ιδικήν μας διδασκαλία λέγει: «Ει τις δοκεί πεποιθέναι εν σαρκί (να βασισθή δηλαδή στα νομικά, τα σωματικά), εγώ μάλλον. Περιτομή οκταήμερος, εκ γένους Ισραήλ, φυλής Βενιαμίν, Εβραίος εξ Εβραίων, κατά νόμον Φαρισαίος, κατά ζήλον διώκων την Εκκλησίαν, κατά δικαιοσύνην την εν νόμω γενόμενος άμεμπτος. Αλλά άτινα ην μοι κέρδη, ταύτα ήγημαι δια τον Χριστόν ζημίαν. Αλλά μεν ουν και θεωρώ πάντα ζημίαν είναι δια το υπερέχον της γνώσεως Χριστού Ιησού του Κυρίου ημών δι' ον τα πάντα εζημιώθην, και ηγούμαι σκύβαλα (ακαθαρσίες) είναι, ίνα Χριστόν κερδίσω». Και πράγματι, - για να ειπώ κάτι τολμηρόν μεν, όμως αληθινόν. Εάν ο Απόστολος παρομοίασε τα ίδια τα προνόμια του νόμου, τα οποία ο Θεός είχε δώσει για κάποιαν εποχήν, προς τα απόπτυστα περιπτώματα του σώματος, τα οποία επειγόμεθα εξαιρετικώς να αποβάλομε, επειδή ακριβώς τα έκρινεν ως εμπόδια για την γνώση του Χριστού και την δικαιοσύνην αυτού και για την συμμόρφωσή μας προς τον θάνατον αυτού, τί θα έλεγε κανείς για εκείνα που αποτελούν κανονισμούς ανθρωπίνους; Και γιατί χρειάζεται να επιβεβαιώσομε τον λόγο με δικούς μας συλλογισμούς και με τα παραδείγματα των αγίων; Υπάρχει η δυνατότης να παραθέσομε τα ίδια τα λόγια του Κυρίου και με αυτά να πείσομε την φοβισμένην ψυχήν, αφού ο ίδιος διακηρύσσει σαφώς και αναντιρρήτως: «Ούτως ουν πας εξ υμών, ος ουκ αποτάσσεται πάσι τοις εαυτού υπάρχουσι, ου δύναται μου είναι μαθητής», και προς τον πλούσιο νέο, μετά το: «ει θέλεις τέλειος είναι», πρώτα είπε: «Υπαγε, πώλησόν σου τα υπάρχοντα καιδος πτωχοίς» και έπειτα προσέθεσε το: «Δεύρο, ακολούθει μοι». Αλλά και στη παραβολή του εμπόρου είναι, για κάθε συνετόν άνθρωπο, σαφές ότι στο ίδιο μας οδηγεί: «Ομοία εστί», λέγει «η βασιλεία των ουρανών, ανθρωπω εμπόρω ζητούντι καλούς μαργαρίτας, ος ευρών ένα πολύτιμον μαργαρίτην, απελθών επώλησε πάντα όσα είχε και ηγόρασεν αυτόν». Είναι πράγματι φανερόν, ότι ο πολύτιμος μαργαρίτης έχει τεθεί εδώ ως παρομοίωσις της επουρανίου βασιλείας, την οποίαν

ο λόγος του Κυρίου μάς δεικνύει ότι είναι αδύνατον να επιτύχομε εάν δεν θυσιάσομε ως αντάλλαγμα όλα τα υπάρχοντά μας, και πλούτον και δόξαν και οικογένειαν και ό,τι άλλο θεωρείται από τους πολλούς σπουδαίο. Έπειτα ο Κύριος διεκήρυξε ότι είναι αδύνατον να κατορθωθεί το επιζητούμενον, όταν ο νους διασκορπίζεται σε διάφορες φροντίδες: «Ουδείς δύναται», είπε «δυσί κυρίοις δουλεύειν», και πάλιν, «Ου δύνασθε Θεώ δουλεύειν και μαμωνά». Έναν θησαυρό λοιπόν πρέπει να εκλέξομε, τον επουράνιον, ώστε σ' αυτόν να έχομε την καρδιά μας. «Όπου γαρ εστίν ο θησαυρός σου, εκεί και η καρδιά σου έσται», λέγει ο Κύριος. Εάν λοιπόν αφήσομε για τους εαυτούς μας κάποιο κτήμα γήινον και φθαρτήν περιουσίαν, επειδή ο νους θάπτεται σ' αυτά ωσάν σε βόρβορον, η ψυχή κατ' ανάγκη δεν θα ημπορεί να ιδεί τον Θεόν ούτε να κινηθεί προς επιθυμίαν του επουρανίου κάλλους και των αγαθών που σύμφωνα με τις επαγγελίες έχουν ετοιμασθεί για εμάς. Την απόκτησιν αυτών μας είναι αδύνατον να την επιτύχομε, εάν ένας απερίσπαστος και σφοδρότερος πόθος δεν μας οδηγεί να τα ζητούμε και δεν ανακουφίζει τον κόπο που τα συνοδεύει.

Η αποταγή λοιπόν, όπως απέδειξεν ο λόγος, είναι λύσις των δεσμών της υλικής αυτής και προσκαίρου ζωής, και ελευθερία από τις ανθρώπινες υποχρεώσεις, η οποία μας καθιστά ικανότερους να πάρομε τον δρόμο που οδηγεί προς τον Θεόν. Είναι αφετηρία μιας οδού άνευ εμποδίων προς απόκτηση και χρήση πραγμάτων πολυτίμων «υπέρ χρυσίων και λίθον τίμιον πολύν» και, με λίγα λόγια, μετάθεσις της ανθρωπίνης καρδιάς προς την ουράνιον πολιτείαν, ώστε να ημπορούμε να λέγομεν ότι «το πολίτευμα ημών εν ουρανοίς υπάρχει». Και το ακόμη μεγαλύτερον, είναι αρχή της ομοιώσεώς μας προς τον Χριστόν, ο οποίος «δί' ημάς επτώχευσεν, πλούσιος ων». Εάν δεν κατορθώσομε αυτή την ομοίωση, είναι αδύνατον να φθάσομε στον κατά το Ευαγγέλιον του Χριστού τρόπον ζωής. Διότι πώς ημπορεί να κατορθωθεί η συντριβή της καρδιάς, ή η ταπείνωσις του φρονήματος, ή η απαλλαγή από τον θυμόν, από την λύπην, από τις φροντίδες, και με ένα λόγον, από τα ολέθρια πάθη της ψυχής, μέσα στον πλούτο, στις βιοτικές μέριμνες και στην προσκόλληση και εξοικείωση με όλα αυτά; Πράγματι, όταν ένας άνθρωπος δεν επιτρέπεται να μεριμνά ούτε γί' αυτά τα αναγκαία, όπως για την τροφή και το ένδυμα, ποία λογική του επιτρέπει να συμπνίγεται, ως από ακάνθες, από τις πονηρές μέριμνες του πλούτου, οι οποίες εμποδίζουν την καρποφορία του σπόρου που σπείρει ο γεωργός των ψυχών μας; Διότι αυτός ο Κύριός μας είπε: «Ούτοι εισίν οι εις τας ακάνθας σπαρέντες, οι υπό μεριμνών και πλούτου και ηδονών του βίου συμπνίγονται, και ου τελεσφορούσιν». Συνδέει δηλαδή τον πλούτο με τις ηδονές.